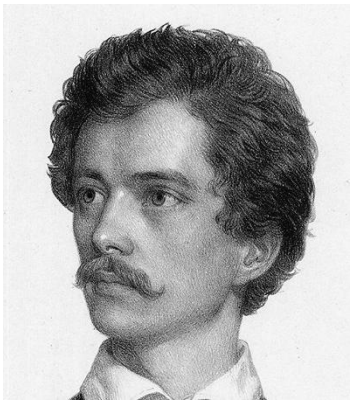

Juhász Ferenc

Petőfi Sándor tisztasága és hűsége

A szent gyújtogató

Mi volna föladat szebb, megtisztítóbb, mámort nagyobbat adóbb, a tovább-életre, a mindig-életre buzdítóbb, gyönyörűségesebb és kegyetlenebb, a szív szenvedő, eleven rostjait égetőbb, bűneink rothadékkal telt odvait kiégetőbb, vad esendőségünk és gyermeki gyöngeségünk buja és édes tenyészetét piros lázával jobban mámorító, tűzvész-tombolásával boldogabb gazdagító, mint szólni e fekete csodaszarvas-fiú, e füstölgő vérpettyekkel behintett arcú, alvadék vér-rozsdával bemocskolt-szakállú drága kölyök-férfi, e lángok, tüzek, parázslások, izzások, remények, hitek és meg-nem-adások, örvénylő arany-förgetegével átszőtt testű, gyászok, halálok, futások, veszteségek, véres megadások és lehetetlen fekete megaláztatások gyász-örvényével beszőtt életű férfi-kölyök verseinek kéziratairól, módszeres, gyöngéd, csipkézete szálkás vadonával lángoló és mégis különlegesen fegyelmezett keze-írásának hurkolatairól, kacsairól, nagyívű bajusz-lengéséről, kék üstökös-uszály lengéséről és tinta-csipke-lobogásáról, csillagos tinta-sarkantyú ágaskodásáról, gyönyörű hosszúkás pettyezett tintakéve-farokzászlójú és tinta-horgolás-sörényű csődör-futásáról szólni, e lángoló fegyelemről és kemény, hosszúkás, gyémánt-nehéz és mégis fehér füstszálka-örvénylés-könnyű lángolásáról: Petőfi Sándor, a csillag-Sándor, a tűzvész-Sándor, a hóviharok-fehér-ős-futása-Sándor, a darazsak-szívalakú-kristálysírkő-szeme-szívű Sándor, a pusztai-jegenyék-hegyes-zöld-csipkelángolása-Sándor, a pacsirtaszó-Sándor, a bércek-havas-oldalán-halála-gyászlován-ügető-Sándor, a hetyke-léptű-lila-bogáncs-szakállú-Sándor, a dögvész-tekintetű-Sándor, a döghalált-dögátkot-kiáltozó Sándor keze írásáról, kéziratairól. … Mert ez a tiszta, könnyed, boldog, törékeny, vadméh vörös szeme szőrrózsája szakállú, dongó-potrohvég barna szőrszív-csücske szakállú, büszke, dacos törhetetlen, tűzözön-őskezű, kemény láng-élet kezű, csontos nagy lovat szitakötő-gyermekként gyémántos lángolással lovagló, aranycsöngettyű-álmodozású, sebzően-okos, szorongó, dühöngő, őrjöngő, elrendelésében-oly-makacsul-hinni-tudó,forradalmian-művelt, pika-döfés-végzetét váró, úr-vadakat, úr-dölyföket hetyke mosolyával, lázas nevetésével törpére-

kényszerítő, rózsapirók-csontváza csontú, kis fekete köpenybe csavartan nagy havas pusztákon gyalogló csillag-denevér, világító reménység, csillagzó édes élet-álom: ez a Legvalóbb Valóság, ez a gyermek-férfi, apa-gyermek, aki fiát a csillagok felé nevetve úgy emelte, mint Isten szíve fölé a Teremtett Világot, ez a Vörösmarty Mihály ősvilág-roppantszíve bíbor-dobogás-óriás árnyékában toporzékolva ordítozó és átkozódó dacos szelíd, ez az Arany János ifjú ezüst-ősbajszos ősezüst-mosolyát nevetve az anyagba, tűzbe összecsókoló, ez a minden feneség ellen roppant lázadó, magát-föl-sose-adó, szívében-meg-se-hódoló, ez a Rózsavölgyi cigányzenéjét hallgató, ez a látomást-látó, űrben szitakötőszárnyas és lepkeszárnyas röfögő dögevő disznókat, vérző ágyékú, méhecske-szárnyú kancalófejű asszony-dögöket látni sejtő, ez az apostolok-utóda rab-lenni-sose-tudó fiatal férfi, ez a nyelvünk tiszta láng-csillaga, eszmé-letünk aranytűz-hajnala: úgy eltűnt a földben, mintha lett volna sose! Hát hol van, hova lett, mondd Föld, te keserű! Hát hol van, hova lett, mondd Föld, te édes! Hát hol van, hova tűnt, mondd Föld, te közönyös, te mindent-fölzabáló, mindenkit-magadba-rágó, mindnyájunkat zsíros bele-idben és dög-üregeidben elolvasztó, Föld, te, Föld, te Föld, Föld, Ringyó-Föld, Ringyó Ősanyag, Ribanc Anyagpont, Világmindenség Gyönyörű szégyene Te! Hát hol van, hova tűnt, ez az aprócska tót anya szülte Óriási Láng, aki a vérző szőrlángokkal csillagzó, vonagló rózsa-anyakapún ki-csúszván e világra, megszületett, hogy énekelni kezdjen, ez a Végtelen Valóság-Csillag, ez a Világmindenség-kicsi Vérző Ország, hisz akit anya szűlt annak sírja kell legyen e Földön, annak sírja kell legyen e földben, annak sírja kell legyen sírjaink között. De hát Petőfi Sándornak sírja nincs e Földön, jaj sírja nincs a Szent Gyújtogatónak. Mert sírja nem lehet annak aki: Éden. Mert eltűnt, mint a mámor a mesében, mint népek szívéből az öröm. Nem folytatom. Nem, ez nem gyönyöröm! Szent kéziratai itt az asztalomon. És az Ő szava még a bűn-nélkül tiszta Édes Éden. Volt? Nem volt? Élt? Megholt? Ha nem tudnám: nem mondanám. Élt egykoron. Győzött, mint a legkisebbik fiú a mesében. Ő volt a Megvalósult Hajnalkezdő Éden. Igaz se volt talán. Higgyétek el: másképp nem mondanám. Élt? Meghalt? Volt? Nem volt? Hol volt? Hol nem volt? Volt egykoron. Vagy nem is volt talán.

Megjelent: Új Írás, 1973. január